

عنوان مقاله:

بررسی وجود یا عدم وجود اقتصاد مقیاس در واحدهای بانکی با استفاده از پارامتر کشش مقیاس: مطالعه موردی بانک کشاورزی

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس اقتصاد کشاورزی ایران (سال: 1382)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

عذرا جوان بخت - کارشناس ارشد اقتصاد کشاورزی

حبیب الله سلامی - دانشیار گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

بر اساس نظریه های تولید، اقتصاد مقیاس یکی از منابع مهم تاثیر گذار بر بهره وری و کاهش هزینه تولید و در نتیجه افزایش توان رقابتی واحدهای تولیدی می باشد. وجود اقتصاد مقیاس در یک بنگاه تولیدی و یا خدماتی، بدین معنی است که با افزایش مجموعه عوامل تولید به یک نسبت معین، مقدار تولید به نسبتی بیشتر افزایش می یابد و یا با افزایش مقدار تولید، کل هزینه تولید به نسبتی کمتر اضافه میشود. به عبارت دیگر، با توسعه سطح تولید، هزینه متوسط تولید کاهش می یابد. اقتصاد مقیاس از ویژگیهای ساختاری تولید در واحدهای تولیدی و خدماتی بوده و از جمله پارامترهای مهمی است که حتی در سیاستگذاریهای مختلف نیز مورد توجه قرار می گیرد. از اینرو، پژوهشگران زیادی تلاش نموده اند تا با روشهای مختلفی بتوانند به وجود اقتصاد در واحدهای تولیدی پی ببرند. برای تعیین اقتصاد مقیاس روشهای متعددی وجود دارد. یکی از این روشها، برآورد تابع هزینه متوسط بلند مدت بنگاه برای تعیین ارتباط بین هزینه متوسط و مقدار تولید می باشد. در روش دیگری که توسط هانوج (1975) اشاره شده است، می توان ارتباطی بین پارامتر کشش مقیاس با شکل منحنی های هزینه متوسط بلند مدت و هزینه نهایی برقرار نموده و از روی مقدار کشش محاسبه شده از روی تابع هزینه به وجود و عدم وجود اقتصاد مقیاس پی برد. حسن این روش اینست که به راحتی می توان در هر مدلی، بخصوص در مدلهای انعطاف پذیر، با محاسبه پارامتر کشش مقیاس، اقتصاد مقیاس را بدست آورد. در این صورت، چنانچه هزینه متوسط، AC، بزرگتر (کوچکتر) از هزینه نهایی، MC باشد، بازده به مقیاس، بزرگتر (کوچکتر) از یک و چنانچه با هم برابر باشند، اقتصاد مقیاس برابر یک خواهد بود. با توجه به ارتباط بین AC، MC بخوبی می توان نشان داد که در بخش نزولی AC مقدار بازده به مقیاس بزرگتر از یک و در قسمت صعودی آن کوچکتر از یک می باشد. در نهایت در مینیمم این منحنی، مقدار پارامتر بازده به مقیاس برابر یک می باشد. در مطالعه حاضر سعی شده است کاربرد روش اخیر برای تعیین اقتصاد مقیاس با استفاده از آمار و اطلاعات مربوط به بانک کشاورزی طی سالهای 1365 تا 1379 نشان داده شود. گرچه هدف اصلی این مطالعه بر روی وجود یا عدم وجود اقتصاد مقیاس متمرکز نیست، لیکن از بکارگیری روش مذکور در بانک کشاورزی این نتیجه حاصل شد که ساختار فعالیت بانک کشاورزی در طول دوره مورد مطالعه، ثابت نبوده است. بطوریکه این ساختار برای سالهای اخیر دارای خصوصیت بازده به مقیاس است. لذا در شرایط کنونی، این امکان وجود دارد که بانک با افزایش مقیاس کاری خود در قالب توسعه شعب بتواند قیمت تمام شده خدمات ارائه شده را کاهش دهد.

کلمات کلیدی:

اقتصاد مقیاس، کشش مقیاس، تابع هزینه، بانک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/47012>

